

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा दिसम्बर - २०१६

कक्षा- आचार्यः - १ (Sem - 1)

प्रश्नपत्रम् - ४

गुणाः - ७०

विषयः - वेदः

कोड - CC - 4.1.3

समयः- ३:०० तः ६:००

दिनाङ्कः - ०८-१२-२०१६

सन्दर्भग्रन्थः - कात्यायनश्रौतसूत्रम्(प्रथमाध्यायः)

प्रथमान्वितिः (युनिट - १)

- प्रश्नः १ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एक एव प्रश्नः समाधीयताम् । (१२)
(क)कात्यायनश्रौतसूत्रस्य प्रथमाध्यायानुसारं यज्ञाधिकारविषये यथाज्ञानं लिखत।
(ख)कात्यायनश्रौतसूत्रस्य परिचयः प्रस्तूयताम्।
- प्रश्नः २ अधोलिखितयोः सूत्रयोः एकमेव सूत्रं व्याख्यायताम् । (०४)
(क)द्रव्यं देवता त्यागः । (ख)अवकीर्णिनो गर्दभेज्या।
- प्रश्नः ३ अधो लिखितेषु चतुर्णामेव प्रश्नानां समाधानं विधीयताम्। (४)
(क)नाभावादितिवात्स्यः - इत्यस्य किं तात्पर्यम् ?
(ख)निषादस्थपतिः क उच्यते?
(ग)के भवन्ति वैतानिकाः?
(घ)स्वर्गकामोयजेत- इत्यस्य कोर्थः?
(ङ)ऋत्विक्कर्मणि कस्याधिकारः?
(च)तेषां वाक्यं निराकाङ्क्षम्- इत्यस्य किं तात्पर्यम् ?

द्वितीयान्वितिः (युनिट - २)

- प्रश्नः ४ अधोलितयोः प्रश्नयोः एकस्यैव प्रश्नस्योत्तरं लिखत । (१२)
(क)नियते कर्मणि प्रतिनिधिविषये कात्यायनश्रौतसूत्रदृष्ट्या यथा ज्ञानं लिखत।
(ख) कात्यायनश्रौतसूत्रस्य प्रथमाध्यायगतायाः चतुर्थ्याः कण्डिकायाः विषयान् प्रतिपादयत।
- प्रश्नः ५ अधोलिखितयोः सूत्रयोः एकमेव सूत्रं व्याख्यायताम्। (४)
(क)विरोधे अर्थस्तत्परत्वात्। (ख) स्वामी,फलयोगात्।
- प्रश्नः ६ अधोलिखितेषु चतुर्णामेव सूत्राणाम् सामान्यार्थः प्रतिपादनीयः। (४)
(क) कामं देवताम् (ख)प्रवृत्ते नियतं दोषविशेषात्।

(ग) न समत्वात्(क्रमपाठ सन्दर्भे) (घ) प्रतिनिधौ, तत्कालात्।
(ङ)विकल्पेप्रवृत्तं, कर्मान्तरत्वात्। (च)गुणद्रव्ययोर्द्रव्यं प्रधानयोगात्।

तृतीयान्विति: (युनिट - ३)

प्रश्न: ७ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एक एव प्रश्नः समाधीयताम् । (८)

(क)कात्यायनश्रौतसूत्रानुसारम् एकद्रव्यैकमावृत्तौ मन्त्रवचनसन्दर्भे स्वाभिप्रायं लिखत।

(ख)वेदाङ्गसाहित्ये कात्यायनश्रौतसूत्रस्य स्थानमुपवर्णयत।

प्रश्न: ८ अधोलिखितयोः कस्यचिदेकस्य सूत्रस्य व्याख्या विधीयताम् । (४)

(क) न याज्यानुवाक्यासु, विरोधात् । (ख) स्याद्वा, दर्शनात्।

प्रश्न: ९ अधो लिखितेषु त्रय एव प्रश्नाः समाधेयाः । (३)

(क) कात्यायनश्रौतसूत्रस्य अष्टमाध्यायानुसारम् अश्रुतेः इत्यस्य कोऽर्थः?

(ख)क्रियमाणानुवादिनो हि मन्त्रा अदृष्टार्थाः, दृष्टार्था वा?

(ग)बर्हिस्तरणे सकृन्मन्त्रोच्चारणं भवति न वा?

(घ)अप्रधानकालम् आधानम् -इत्यस्य किं तात्पर्यम्?

(ङ)वर्षवृद्धा ह्येवैते यदि ब्रीह्यो यदि यवाः- इति वाक्यं कस्मिन् संदर्भे उक्तमस्ति?

चतुर्थी अन्विति: (युनिट - ४)

प्रश्न: १० अधोलिखितयोरप्येक एव प्रश्नः समाधेयः । (८)

(क) कात्यायनश्रौतसूत्रस्याधीतस्यांशानुसारं प्रथमाध्यायस्य दशम्याः कण्डिकायाः विषयान् उपस्थापयत ।

(ख) पैषानुवाचने षष्ठी, वपायै, धानासोमेभ्य इति परिहाप्य- इत्यस्य परिशीलनं यथा शास्त्रं विधीयताम् ।

प्रश्न: ११ अधो लिखितयोरप्येकस्यैव सूत्रस्य व्याख्या(संक्षिप्तरूपेण) विधीयताम् । (४)

(क)असौ इत्यपनोदे (ख) अर्थप्रसङ्ग्यया द्रव्योपकल्पनम्

प्रश्न: १२ अधो लिखितेषु त्रय एव प्रश्नाः समाधेयाः । (३)

(क) तस्य द्विरवद्यति -इत्यस्य कोर्थः ?

(ख) मात्रावद्दधिपयसोः इत्यस्य किं तात्पर्यम् ?

(ग) उभयत आज्यं हविषः -इत्यस्य कोर्थः ?

(घ)एकप्रत्यवायं स्विष्टकृत् सह वा इति सूत्रस्य किं तात्पर्यम्(वषट्कार प्रकरणे) ?

(ङ)'अमुं यज' इत्यस्य सामान्यमर्थं लिखत ।